



ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди
Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 97 (11595)

1981 чылдың апрель 24, пятница

1925 чылда
үндүрүлгөсүн.

Өртөө 2 көп.

КАРТОФЕЛЬ БОЛГАШ НОГАА

«Картофель, ногаа болгаш бахчы культураларын бүдүрерин улам улгаттырып, ассортиментини көвүдериң болгаш шыңарың бедириниң чедип алып, оларын чидирини эвээждей, кадагаланып экижилер. СЭКП-нің XXVI съездинин хүлээп алганы — «1981—1985 чылдарда болгаш 1990 чылга чедир үеде ССРЭ-нің экономиктиг болгаш социал хөгжүлдериң кол улангышкыңарыңда» ындыг сорулга салдырган. Ону амыдыралга боттандырып — көдээ ажил-агый ажилдакчыларын дорт хүлээлгези.

Бистик республикага картофель, ногаа болгаш бахчы культураларын чечирини-биле өстүрүп болур бүгү аргалар турда-ла бодун ол чугула аш-чем-биле хандырып шыдавын, чылдыңна мун-мун тоннаны өскөртөн сөөртүр, хей чарыгалды үндүрер уурга таварып турар. Моон сонгаар ындыг чорукту болдурбас сорулга-биле СЭКП обкомун болгаш Тыва АССР-нің Министрлер Чөвүлели республиканың ажил-агыйларынга айттыгын культураларын бүдүрерин көвүдериңиниң талазы-биле хемчеглер дугайында доктаалды хүлээп алган. Ында бо айтырыга хамаарышкан бүгү сорулгалар тодаргай айттыгын.

Ону беш чылдын чыл бүрүзүнде картофельдин ортумак дүжүдү гектардан-на 31, ногаа аймааның 42,3 центнер азы планнап турганында үш катан эвээш болуп келген. Моон кол чылдаганы — ажил-агыйжы эвес чорук. Оон уржундан чер ажилының культуразы чавыс болуп артышаан. Агротехниканың чуруму хажыгын турар. Органиктиг-даа, минералдыг-даа чечинчилдиг норма дугаар чаштымайн келген. Картофельдин, ылангыча ногааларның чайгы ажаалдазы кончуг багай. Бок үнүштерин аштап четтикпейн турар. Курт болгаш үнүш аарыгларыңа уур демисел сула. Бо бүгүнчү хайыңдан дүжүт чавыс, мыңагаш ук четпестерин чайладыры үениң чугула айтырып апарган.

Кайы-даа ажил-агыйда, картофель болгаш ногаа өстүрериниң тускайлаттыгын совхозтарда бени, үрениң ажилы кошкак, Тускай үрениң участоктары чок, үрениңиң кадагалат турары база багай. Үрениң шыгжаар черлерин байдалы чогуур бөгелдеге дүшпөс болганында он-он тонна картофель үрениң урелиң, ону чазын үндүр экип кааптар таварылгалар ажил-агыйларда чылдыңна болуп турар.

«Бүрүңгаар», «Ленинчи орук», «Күш-ажылдык хостуу», «Хемчик» совхозтарга картофельдин дүжүдү гектардан-на 2,3 центнер болган. СЭКП-нің XXVI съездин атыг совхоз бир гектарга онааштыр дөңгүп-ле 7,6 центнер ногаа ажаар алган. Бо совхозтар ук культураларын тарып өстүрериниң эртемге үндөйлөтүлгөсүн тарылга ээлчештирилгени шынгайтып, чайгы ажаалданы эки организаста-вайн турар. Мындай байдал өске-даа ажил-агыйларда бар. Ылангыча черин чедир чечинчиппейн турар, эрткен чылын картофель олурткан гектар чер бүрүзүңгө-ле 13 тонна, а ногаа тараан черге 18 тонна органиктиг чечинчилдиге төктүнгөн. Ол дээрге норманың чартыңдан бени эвээш кезиндир.

Бо хүнерде «Улуг-Хая», «Кара-Хаак», «Барлык», ССРЭ-нің 50 чылы атыг совхозтарның ногаажылары багай эвес ажилдап, эрте быжар капустаны рассадыны өстүрүп турар. Ыч-чала-даа орай быжар капуста, редис, огурел, свекла, морковь болгаш согуна үрениң республикада чок болуп турары ногаажыларын берге байдалга таварыштырып келген. Ылангыча капустаны рассада кылдыр тарып үе эвээш артканда байдал, шынап-ла, дүвүрөңчиг. Ажил-агыйларын үрениң-биле хандырып хүлээлгези Респотбесою бо чылын база-ла, мурунку чылдарда ышкан үрениңиң четчир кылдыр сөөртүп албаан. Картофель үрениңиң база чедипшес, оон уламчылдан ийн мун тоннадан эвээш эвес үрениңиң республика Иркутск областан сөөртүр уурга таварып турар.

Элээн каш чыл мурунда дыка хей ажил-агыйлар арбузту хөйү-биле тарып турган. Амгы үеде республикада арбуз тарып шөлдүн ниниң хемчээ-лү чүе гектар бенин чедпес. Дүжүдү база чавыс-гектарга онааштыр эрткен чылын 77-ле центнер алдыгын. Бо культураны өстүрериниң кичээңгейге алыры чугула.

Садыг болгаш белеткел организациялары, школа, эмислге болгаш уруулар албан черлерин онгу беш чылдын баштайгы чылының дүжүдүн шыгжаар черлерин амыдагаштан белеткээр уурдулук. Картофель, ногаа кадагалат чер чок азы багай болганында чамдык ажил-агыйлар боттарының продукцияны сайгарып шыдавын доңуруп, үрөп турар. Эрткен чылын чангыс-ла «Барлык» совхозка бени 700 тонна капуста сайгарышмаан. Улуг күш, хей чарыгал үндүрүп тургаш өстүрүп алган продукцияны ынчаар үргэдериңи моон сонгаар болдурбас херек.

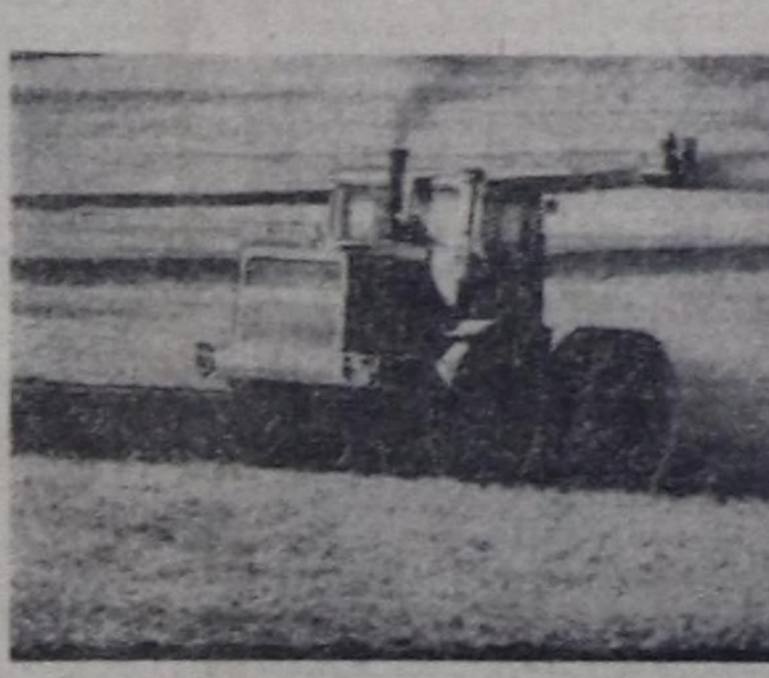
Партия, совет органнар, ажил-агый удуртукчулары, тускай эртемниңлер бригадаларын ажилын экижидериниң кичээңгейин күштөлдирер үе келген. Оларга ногаа өстүрер талазы-биле республика штавы улуг дузаны көргүзөр уурдулук. Ынчаар, демниң ажилдар болза, республика картофель болгаш ногаа-биле бодун боду хандырып шыдаар.



ССРЭ-нің 50 чылы атыг совхозун № 5 трактор-хөвү бригадаларының төдөрлерине чакырып ажилдары бо хүнерде улам-на калбарып турар. Апа он бирги беш чылдын баштайгы чазында 4500 гектарга колдуула-ла мал чени культураның — арайы болгаш суланы тарып.

Механизаторларын ажилдан турары сорукут, олар чер аңдарыңа бедик бүдүрүкчүлүк чорукту чедип ап турар. Чижээ, Донгак Билигин, Василий Могуш, Александр Улатов, Анатолий Кудряшев саар ээлчегде 11 гектар черин аңдар турган. 33 гектар чедирин, үш норманы күчүсөң, үлгөргөй ажилдап турар.

ЧУРУКТА: мурунчү механизаторлар (солгай таразында) А. Кудряшев, С. Астраханцев болгаш А. Улатов олар.



ТЕМПИННИ ШАПКЫНЧЫДАР

Бо чылдын эрткен үш айларының ичинде тургалтканы, бүдүрүлгөсүн болгаш көдээ ажил-агыйын капитал тууду-ларын талазы-биле элээ ажилдар кылдыгын. Чижээ, 780 бош бола мал кирер. 1320 хой турар кажааны, 1350 тонна ишкер минералдыг чечинчилдигер складтарын туткан болгаш 14,3 мун гектар оларын үрениң сулуг болдурган. 20 мун гектар черини сугарыгга системаларын чаргаан. Ол ышкан Сельхозтехкумуңу организациялары 260 автомобиль таракың чартык ажилдага киирген. Нини улауу 89 километр электри лампачыгынниң шунтуңу күрүңе дужаан. Нини шөлү 21475 дөңгөңчиги, 784 чөдөрлөкчиги иштин билгеш шолон туктал. Коммунист суботниктерге кире ажил-хоректиң-биле 280 оңуруп урул-лар салып туруп дооскан. Бо чылдын ичинде эрткен чылдын илгич үзүңгө деп-нээрге, оон 84,5 хуу хей кол фондустарын ажилдага киирген.

Республиканың улус ажил-агыйын бүтү азыралын хөгжүдериң капитал салымшыкыңын нини хемчээл эрткен чылдын баштайгы үш айларында белеткээрге, 2,1 хуу, а тууга — 3 хуу өскөн бооп турар.

Бо чылдын бүдүрүлгө тууду-ларынга капитал салымшыкыңын шынгайдыгын улам экижээ. «Тыва тууду», «Шагартыжстрой» трестер. Дуржулага станицаны, Сельхозтехкумуңу трестер.

Ол хуң оговор бригадалары ажилы түлүк турган. Бир бош кижиле хара хөрүңү шыккыш, ирээңгеге дооса, доңдөңдөр овалай эшкен. Оон келерин миз-биле хемчээл хуңа 30 ажит чалгыштарга өлөк-биле долдурган-дур. ДТ-20 деп ийн трактор шөлө алектит түзү чок сөөрткөн. Пленика шыгыл-биле кылган 7 кире телпаның чанында ийн кичи бизаннап тур.

Тракторист кызың оон-дардан адала чок-тур аа, Зинаида Лаврентьевна? — деп, «Улуг-Хая» совхозун оговор бригадиринден сонурадым.

Шынап-ла эрес кыс. Дөңдөңдө турган, ажилче чаа үгел. Ажилтын күш чедипшес улуска, Зинаиданың келерин ажа болду — деп, ол өвүрдү.

Бригадир-биле чугаалажип турганда, шөлөң бир тракторист алаштыгы келген:

— Тракторист кызың оон-дардан адала чок-тур аа, Зинаида Лаврентьевна? — деп, «Улуг-Хая» совхозун оговор бригадиринден сонурадым.

Шынап-ла эрес кыс. Дөңдөңдө турган, ажилче чаа үгел. Ажилтын күш чедипшес улуска, Зинаиданың келерин ажа болду — деп, ол өвүрдү.

Бригадир-биле чугаалажип турганда, шөлөң бир тракторист алаштыгы келген:

— Тракторист кызың оон-дардан адала чок-тур аа, Зинаида Лаврентьевна? — деп, «Улуг-Хая» совхозун оговор бригадиринден сонурадым.

Январь-февраль айларда республиканың тууду-ларын 1980 чылдын ол-ла үзүңгө деп-нээрге, күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн 5,5 хуу эсерин чедип алганар.

Эрткен чылдын чогуур үзүңгө деп-нээрге, республиканың капитал тууду-ларын өлөк-болза болза, бо талазы-биле улуг чептестер ама-даа бар бооп турар. Ажил шыгаш долдур ажилдавын, тууду-ларын чедир ажилдавын турарын чылдаганы-биле кезээ-биле тууду ажилдар кылган турар хей салыг ортаның ажилдар күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн белизириниң алаштыгын күчүсөңгө болган ажилдын темпни планнатканына жоюлап турар. Бирги кварталда-минит дугаар көдөрүңгө капитал салымшыкыңын нини хемчээлгө-дөң 40 хире хууу ажилдагымаан болгаш кезээ дугаар кылдыр тууду-монтаж ажилдары күрүңе планнадың 3,4 миллион рубльге эвээштин бүдүрүң бооп турар. «Тыва тууду», «Шагартыжстрой» трестер, Министрлер Чөвүлели № 2 болгаш 3 КМК-лар бо талазы-биле элне жоюлап турар. Бо тууду-организациялар бирги кварталда планнатканы капитал салымшыкыңын 30 хууу чедир ажилда-лаан.

Капитал салымшыкыңын нини иштин билгеш шолон (46 хуу), шолон элэң урулгар алаан черлерин (17,2 хуу), каама-камаалыңын (53,4 хуу), кудурга алаан черлериниң (7,1 хуу) тууду-ларынга ажа чедпес ажилдавын айткан уурдулук.

Бирги черевини тууду-ларынга 4 күрүңгө тускайлап берип турар капитал, салымшыкыңын керээл ажилдар тууду-организацияларын чедир ажилдавын күрүңгө болган кол фондустарын 16,5 хууу, оон иштинде үлүштүр бүдүрүлгө тууду-ларын 20,4 хууу чедир ажилдагымаан.

1981 чылдын январь-февраль айларында эрткен чылдын ол айларында деп-нээрге, күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн талазы-биле дөңдөңчиги 23 организация күчүсөңгө, а 16 организация харын улам куду-ратканын демдеглээр уурдулук. Оон түңкөсүнө чидириниң түңкү 1,6 миллион рубль чедпес.

«Тыва дөг-тууду» трестер, № 13 КМК-да, Министрлер Чөвүлели № 3 КМК-зында, механизация эргелдиге күрт иштини үлүштүрүңгө эргелдиге тууду-организацияларга күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн 30 хууу чедир ажилда-лаан.

Капитал салымшыкыңын нини иштин билгеш шолон (46 хуу), шолон элэң урулгар алаан черлерин (17,2 хуу), каама-камаалыңын (53,4 хуу), кудурга алаан черлериниң (7,1 хуу) тууду-ларынга ажа чедпес ажилдавын айткан уурдулук.

Бирги черевини тууду-ларынга 4 күрүңгө тускайлап берип турар капитал, салымшыкыңын керээл ажилдар тууду-организацияларын чедир ажилдавын күрүңгө болган кол фондустарын 16,5 хууу, оон иштинде үлүштүр бүдүрүлгө тууду-ларын 20,4 хууу чедир ажилдагымаан.

1981 чылдын январь-февраль айларында эрткен чылдын ол айларында деп-нээрге, күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн талазы-биле дөңдөңчиги 23 организация күчүсөңгө, а 16 организация харын улам куду-ратканын демдеглээр уурдулук. Оон түңкөсүнө чидириниң түңкү 1,6 миллион рубль чедпес.

«Тыва дөг-тууду» трестер, № 13 КМК-да, Министрлер Чөвүлели № 3 КМК-зында, механизация эргелдиге күрт иштини үлүштүрүңгө эргелдиге тууду-организацияларга күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн 30 хууу чедир ажилда-лаан.

Капитал салымшыкыңын нини иштин билгеш шолон (46 хуу), шолон элэң урулгар алаан черлерин (17,2 хуу), каама-камаалыңын (53,4 хуу), кудурга алаан черлериниң (7,1 хуу) тууду-ларынга ажа чедпес ажилдавын айткан уурдулук.

Бирги черевини тууду-ларынга 4 күрүңгө тускайлап берип турар капитал, салымшыкыңын керээл ажилдар тууду-организацияларын чедир ажилдавын күрүңгө болган кол фондустарын 16,5 хууу, оон иштинде үлүштүр бүдүрүлгө тууду-ларын 20,4 хууу чедир ажилдагымаан.

1981 чылдын январь-февраль айларында эрткен чылдын ол айларында деп-нээрге, күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн талазы-биле дөңдөңчиги 23 организация күчүсөңгө, а 16 организация харын улам куду-ратканын демдеглээр уурдулук. Оон түңкөсүнө чидириниң түңкү 1,6 миллион рубль чедпес.

ТЫВАГА КОММУНИСТИК СУББОТНИКТИҢ ТҮҢНӨЛДӨР

В. И. Ленинниң төртүңгөн хүнүндө бээр 111 чыл оюнга тураскалган коммунист суб-ботник эрткер талазы-биле республика штаты бүгү улус-тун сорук кириңи күш-ажыл байырлавын Тываның ажил-чы чондарын киржигериниң түңнөлиң үндүргөн.

Лениниң коммунист суб-ботникке шунтуу 143.686 ки-жи кириңкен, ол эрткен чыл-дыннан 2500 кижи хей бол-ган. Боттарың ажилдаар черлеринге 46.510 кижи ажил-даан, олар 237.800 рубльдиң продукцияны бүдүргөн. Суб-ботникке ажилдаа ажадан Тываның ажилчы чондары он бирги беш чылдын фондусте 196.040 рубльдиң иштинке, азы эрткен чылдыннан 4.000 рубль хей болган. Төрөөн чуртка хей салымшыкыңын Кызыл хоорайнын, Варың-Хемчик, Чоюн-Хемчик, Улуг-Хем, Таңды райондарын ажилчы чондары киирген.

Коммунист субботникке хей-хей үлүштүр бүдүрүлгөсүн ажилдакчылар күш-ажылдын бедик бүдүрүлгөсүн чедип алган. Олардан ниниң-биле 12.000 ажит ки-жи ажилдаан. Олар беш чыл-дыг фондусте 39.294 рубль-ди киирген. В. И. Ленин атыг «Тыва дөг-тууду» комбинатын чой кижилик коллективиниң Төрөөн хуртун чалгай чорук-та салымшыкыңын 10 мун рубль болган. «Тыва кобальт» ком-бинаттан 570 ажит кижи ажилдаан. «Тууду кезектер» комбинатын ажилчылар оон хуң 16.500 рубльдиң, Кызыл-дым эт комбинаты — 18.500 рубльдиң, а тавар производу-лары сайгар база 33.200 ру-блдиң продукцияны бүдүр-ген. Кызылдың дээрланын-га

фабриказын, «Росводпрон» каттыжышкынын демир-бетон кылдыр заводун, Улуг-Хем маш үлүштүр ажил-агый-лынын, «Каа-Хем» хөмүр-диз-разерзиниң коллективтерин, «Сельхозтехкумуңу» кусто-мун, Чоюн амыдырал ажил-ына механизаторуңуң бол-гаш өске-даа черлерин чам-дык бүдүрүлгөсүн бедик кө-дүрүлгөсүн-биле ажилдаан.

«Кызыл субботада» көдөңгө ажил-ишчилери аажок хей чүдүлгөсүн кылган. Совхозтарын ажил-ишчилери, бүгү суурларын чурттанчылар оон хуң мастеркаларга, ферма-ларга, хууларга, малчы тур-лааларга, амы бөлөткөр чер-лерге ажилдаан болгаш суур-ларын чаагайдып, негизиниң азын киирген. Ниниң-биле 37439 көдээ ажил-ишчи-лер ол хуң ажилдаан.

Субботникке Чоюн-Хемчик, Таңды, Улуг-Хем, Каа-Хем, Бий-Хем райондарын совхоз-тарында кижилик хей болган. Көдээ ажил-ишчилер беш чыл-дын фондусте 54376 рубль-ди киирген.

«Кызыл субботаның» хүнү-де бистик республиканың тууду-ларынга шудургу ажил-иш хайымкыш. Ол хуң 13.100 тууду-лар ажилдаан. Олар ниниң-биле 254,1 мун рубль-ди ажилдарын күчүсөңгө, а беш чылдын фондусте 38.626 рубльди иштинке. Ылангыча көдээ тууду-лар хей чүдү-лгөсүн кылган. Чижээ, «Тыва көдээ тууду» трестин коллек-тивтери 56.500 рубльдиң ажилдарын кылган. Тыва аз-тоорук эргелдигиниң коллектив-тери барык-ла бүрүн составы-биле субботникке ажилдаан 40.200 рубль демчээлгит ажил-ды күчүсөңгө. «Тыва тууду»,

«Шагартыжстрой», «Тыва сүт-тууду», «Тыва септелге ту-дуг» трестерин, «Тыва соо-хоз тууду» каттыжышкынын тууду-организациялары эки ажилдаан.

Субботник киржикчилери транспорттар база-ла кү-рүңгөсүн кылган. Ниниң-биле транспорт орга-низацияларында күш-ажыл байырлавын 5.127 кижи ки-риңкен. Оларын 3500 кирези шунту-ла боттарың ажил-даар черлеринге ажилдаан. Транспорттар субботникте ажилдаан алган ажазында беш чылдын фондусте 18.151 рубльдиң иштинке. Ылангыча Кызылдың № 1, 2, 3 болгаш Пассажирлер авто-бүдүрүлгөсүн, Транспорт-техникум АТБ-нин ажил-ишчилери ажа мис-салы-биле кириңкен.

Хей-хей кижилик каама-алан чиг-эди, олар чүдү-лгөсүн илгериле, каама-азар-ишчилери-биле субботник түңнө-де ажилдаан онзагай бооп турар. 1984 кижи болгаш харын-аа бүдүр-бүдүр тууду-жу бригадалар боттарың ки-жил алаан материалдары-биле апрель 18-те ажилда-лаан.

Улустун чаагай чорук дээш партиянын сагыш салымшы-нын тургузукчу күш-ажыл-ы-биле харымалар, СЭКП-нің XXVI съездининиң иштинде-рини, он бирги беш чылда чуртун экономикаг болгаш социал хөгжүлдериңиң ий-нарын чедипшисиниң ботта-дырыңга төлөтүп салымшы-кыңын кирер дээш ажилын чоңоюңгө чүткүл, оларын сирый каттыжышкынын Ленинниң коммунист субботник база катан көргүскөн.

БУГУ-ЭВИЛЕДНИҢ СЕМИНАР-ХУРАЛЫ

Идеология ажилдакчыларын Москвада болуп турар семинар-хуралыга «СЭКП-нің XXVI съездин болгаш культу-ра тургузушкунуң айт-тыглары» деп иштелкел СЭКП Түңкү Политбюро кези-гүңге кандидат, ССРЭ-нің культу-ра министр П. Н. Де-мичев, «СЭКП-нің XXVI съездин совет улустун чаа-

гай чоруну моон сонгаар экижидер дугайында» деп иштелкел ССРЭ-нің Министр-лер Чөвүлелиниң Дарганын-га алаачыкчы В. Н. Макее, «Эн Л. И. Брежневтиң иш-те-лиге, СЭКП-нің XXVI съездининиң иштинде-риниң дүштүр ССРЭ-нің алаачы-лыкказынын кол-кол ула-гышкыны» деп иштелкел

КЫЗЫЛ ТУКТУ-МУРНАКЧЫЛАРГА

1981 чылдын бирги кварта-лында республиканың чамдык үлүштүр бүдүрүлгөсүн, ту-дунуң, транспортун болгаш харымалын, садыгын, ком-мунал ачы-дуза чедиргел-риниң коллективтери, социали-стик чарыкка иштин кии-риңкен. Бирги кварталда ча-рыкка эки көдүрүлгөсүн чедип алган. Кызылдың эт комбинаты СЭКП обкомуну Тыва АССР-нің Министр-лер Чөвүлелиниң профбөлүм-дөңи база ВЛКСМ обкомуну иштин Кызыл тууга-биле шыңаңган болган.

СЭКП обкомунуң бюро кези-гүңгү, Тыва АССР-нің Дээди Соединиң Президиумунуң Дарганы М. К. Мендее СЭКП обкомуну, Тыва АССР-нің Министрлер Чөвү-лелини, профбөлүмдөңи база ВЛКСМ обкомуну иш-тин Кызыл тууга комбинат-тын мурунчаларыңа дууң тымыскаң. Байырлыг хураалга саал бергесин бедик шы-напды шыңаңган, ону алыс-ка дээш чедипшисиниң бы-жылгап, улам эки ажилда-рын коллективтин мурундап хүлээлгөсүн.

ТҮҢНӨӨН

Республиканың иштин хе-ректер органиканың ажил-дакчыларын бо чылдын эр-кен бирги кварталында ажил-дын түңнөсүн болгаш СЭКП-нің XXVI съездинини иштинде-риниң дүштүр со-руларын дугайында айт-тыгын чугаалашкан хураал дүүн Кызылга болган. Хураал киржикчилери ол айт-тыг талазы-биле Тыва АССР-нің иштин херектер министри В. Б. Кара-Салмың иштелкел диниан.

Хураалдың ажалыңа СЭКП-нің XXVI съездининиң деле-гаты, Тыва АССР-нің Ми-нистрлер Чөвүлелиниң Дар-ганы Ч. Д. Б. Ондар кирип, делердег чүе чугаалаан.

УУРУМ

Уурум деген чүе чугаалаан. Уште, сүт шунту чедипшес. Оон ийн бри-гада ажилы долдур-лол-биле ажилы олутура эвээрини шыңа чугаалаан. Оон ийн бригадаларын шөңдөңчиги оон дуузалыг. Олар маада ажилдап чалгышкан бол-ганында ажилының бүдүрүл-гөсүн чавыс.

«Ногааларын болгаш фрук-туларын бүдүрерин көвүдеш-тириң, оларын сөөртүп дажы-чарың, каагааларын болгаш холбазыларын экижидер. Оон ийн СЭКП-нің XXVI съездининиң иштинде-риниң дүштүр со-руларын дугайында айт-тыгын чугаалашкан хураал дүүн Кызылга болган. Хураал киржикчилери ол айт-тыг талазы-биле Тыва АССР-нің иштин херектер министри В. Б. Кара-Салмың иштелкел диниан.

Хураалдың ажалыңа СЭКП-нің XXVI съездининиң деле-гаты, Тыва АССР-нің Ми-нистрлер Чөвүлелиниң Дар-ганы Ч. Д. Б. Ондар кирип, делердег чүе чугаалаан.

УУРУМ

Уурум деген чүе чугаалаан. Уште, сүт шунту чедипшес. Оон ийн бри-гада ажилы долдур-лол-биле ажилы олутура эвээрини шыңа чугаалаан. Оон ийн бригадаларын шөңдөңчиги оон дуузалыг. Олар маада ажилдап чалгышкан бол-ганында ажилының бүдүрүл-гөсүн чавыс.

«Ногааларын болгаш фрук-туларын бүдүрерин көвүдеш-тириң, оларын сөөртүп дажы-чарың, каагааларын болгаш холбазыларын экижидер. Оон ийн СЭКП-нің XXVI съездининиң иштинде-риниң дүштүр со-руларын дугайында айт-тыгын чугаалашкан хураал дүүн Кызылга болган. Хураал киржикчилери ол айт-тыг талазы-биле Тыва АССР-нің иштин херектер министри В. Б. Кара-Салмың иштелкел диниан.

Хураалдың ажалыңа СЭКП-нің XXVI съездининиң деле-гаты, Тыва АССР-нің Ми-нистрлер Чөвүлелиниң Дар-ганы Ч. Д. Б. Ондар кирип, делердег чүе чугаалаан.

УУРУМ

Уурум деген чүе чугаалаан. Уште, сүт шунту чедипшес. Оон ийн бри-гада ажилы долдур-лол-биле ажилы олутура эвээрини шыңа чугаалаан. Оон ийн бригадаларын шөңдөңчиги оон дуузалыг. Олар маада ажилдап чалгышкан бол-ганында ажилының бүдүрүл-гөс

